

BANK FAOLIYATI SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING ASOSIY YO'NALISHLARI

*And.M.I 4-bosqich talabasi
Asilbekov Dilyorbek Dilmurod o'g'li
Umrzaqova Zamiraxon katta o'qituvchi And.M.I*

Annotatsiya. Bank faoliyatining samaradorligini oshirishning asosiy yo'nalishlari va raqobatning roli maqbul moliyalashning muhim bo'lgan asoslari hisoblanadi. Maqola quyidagicha yozilishi mumkin:

Bu maqola bank faoliyatining samaradorligini oshirishning asosiy yo'nalishlarini va raqobatning roli mazmunini o'z ichiga oladi. Banklar reklama va marketing xizmatlarini tashkil etishda texnologiyalar va innovatsiyalardan foydalanishadi va bu texnologiyalar bank faoliyatining samaradorligini oshirishda katta ahamiyatga ega. Big Data, sotsial media, personalizatsiya, mobil ilovalar va Sanoat 4.0 texnologiyalari reklama va marketing xizmatlarini tashkil etishda muhim rol o'ynaydi. Shuningdek, blockchain, IoT, ishlab chiqarish robotlari va boshqa texnologiyalar ham bank faoliyatining samaradorligini oshirish uchun muhimdir. Raqobat sharoitida maqbul moliyalashning muhim bo'lgan asoslari ko'rsatiladi va banklar uchun samarali reklama va marketing strategiyalarini rivojlantirishda raqobatning roli belgilanadi. Maqola bank faoliyatining samaradorligini oshirishda texnologiyalar va innovatsiyalar muhim ahamiyatga ega bo'lib, reklama va marketing xizmatlarini tashkil etishda ularning qo'llanilishi keng qo'llaniladi.

Kalit so'zlar.

1. Xizmatlar va mahsulotlar:
2. Narxlarning qo'shilishi:
3. Marketing va reklama:
4. Innovatsiyalar va texnologiyalar:

Asosiy qism. Raqobatning roli bank faoliyatining samaradorligini oshirishda katta ahamiyatga ega. Bank faoliyatining samaradorligini oshirish uchun raqobat banklar uchun quyidagi yo'nalishlarda muhimdir:

- Xizmatlar va mahsulotlar: Raqobat sharoitida banklar mijozlarga qulayliklar va yangiliklarni taklif etishga majbur bo'lishadi. Bu esa mijozlarning bankni tanlashi va uning xizmatlaridan foydalanishi uchun muhimdir. Raqobat banklarni xizmatlarini yanada yaxshilash, yangiliklar kiritish va mijozlarga mos keladigan mahsulotlar taklif etishga majbur qiladi.

- Narxlarning qo'shilishi: Raqobat sharoitida banklar narxlarni qo'shib, mijozlarga arzonroq xizmatlar taklif etishga majbur bo'lishadi. Bu esa mijozlarning bankni tanlashi va uning xizmatlaridan foydalanishi uchun muhimdir.

- Marketing va reklama: Raqobat sharoitida banklar marketing va reklama xizmatlariga katta e'tibor qaratadi. Bu orqali banklar o'zlarini mijozlarga ko'rsatish, ularning ehtiyojlarini aniqlash va ular bilan o'zaro aloqani mustahkamlash imkoniyatiga ega bo'lishadi.

- Innovatsiyalar va texnologiyalar: Raqobat sharoitida banklar innovatsiyalardan foydalanish, yangiliklarni kiritish va texnologiyalardan samarali foydalanishga majbur bo'lishadi. Bu esa bank faoliyatining samaradorligini oshirish uchun muhimdir.

Jamiyatlarning xizmatlarga bo'yicha talabini tushunish, mijozlarga qulayliklar taklif etish va yangiliklarni kiritish, reklama va marketingni kuchaytirish, texnologiyalardan foydalanish va innovatsiyalarni rivojlantirish raqobatning bank faoliyatining samaradorligini oshirishdagi katta rolini ko'rsatadi. Raqobat sharoitida banklar bu yo'nalishlarda yaxshi natijalarni ko'rsatib, faoliyatlarini samaradorligini oshirish uchun harakat qiladilar. Bank faoliyati samaradorligini oshirishning asosiy yo'nalishlari quyidagilardir:

1. Mijozlarga qulaylik va xizmatlar: Bankning mijozlarga qulay va sifatli xizmatlar ko'rsatishi, ularning ehtiyotkorliklari va talablari bo'yicha yaxshi maslahatlar berishi, onlayn xizmatlar va mobil ilovalar orqali qulaylikni ta'minlash kabi faktorlar bank faoliyati samaradorligini oshirishda muhimdir.

2. Risklarni boshqarish: Banklar risklarni boshqarish va ularni minimallashtirish uchun yaxshi tadbirlar olishadi. Bu risklar moliyaviy, operatsion va tadbirkorlik risklari bo'lishi mumkin. Banklar risklarini boshqarish uchun zamonaviy texnologiyalardan foydalanish, xavfsizlik sohasida investitsiyalar qilish, talabga javob beruvchi kadrlarni rivojlantirish kabi usullardan foydalanadi.

3. Moliyaviy natijalar: Bank faoliyati samaradorligini oshirishning birinchi sharti moliyaviy natijalardir. Bankning daromadlari, chegirmalari va foyda ko'rishlarining o'sishi, mijozlar va investitsiyalar tomonidan ko'plab bo'lishi bank faoliyati samaradorligini oshiradi.

4. Reklama va marketing: Banklar xizmatlarini reklama va marketing orqali reklamalashadi, yangi mijozlar jalb etish uchun reklama loyihalarni amalga oshiradi va mavjud mijozlarga yangi xizmatlar taklif etadi. Reklama va marketing faoliyatlarining samaradorligi bankning mijozlarga ko'rsatadigan xizmatlarining sifatiga va qulayligiga bog'liqdir.

5. Texnologiyalar va innovatsiyalar: Banklar texnologik rivojlantirish va innovatsiyalar orqali xizmatlarini yaxshilash va mijozlarga qulaylik yaratishga harakat qiladi. Mobil ilovalar, onlayn bank xizmatlari, elektronik to'lov tizimlari kabi

texnologik imkoniyatlardan foydalanish bank faoliyati samaradorligini oshirishda muhim rol o'ynaydi.

Bank faoliyati samaradorligini oshirish uchun mijozlarga qulaylik va xizmatlar ko'rsatish. Mijozlarga qulaylik va xizmatlar ko'rsatish bank faoliyati samaradorligini oshirishning asosiy yo'nalishlaridan biridir. Bu yo'nalishni amalga oshirish uchun quyidagi usullardan foydalanish mumkin:

1. Onlayn xizmatlar: Mijozlar uchun onlayn bank xizmatlari taqdim etish bankning mijozlarga qulaylik yaratishda muhim rol o'ynaydi. Onlayn to'lov tizimlari, mobil ilovalar, internet banking tizimlari orqali mijozlar xizmatlardan tez va qulay foydalanishlari mumkin bo'ladi.

2. Qulay filiallar va kassalar: Bank filiallari va kassalari mijozlar uchun qulay joylashgan bo'lishi, xizmatni tez va sifatli ko'rsatish uchun muhimdir. Qulay joylashuvga ega filiallar va kassalar mijozlar tomonidan ko'p tanlanadi va ularning faoliyat samaradorligini oshiradi.

3. Maslahatlar va yordam: Bankning mijozlarga maslahatlar va yordam ko'rsatishi, ularning talablari va ehtiyoqliklari bo'yicha yaxshi ko'mak ko'rsatishi muhimdir. Mijozlar bank xizmatlaridan foydalangan holda to'g'ri va maqsadga muvofiq qaror qilishda yordam berish bank faoliyati samaradorligini oshiradi.

4. Mijozlarga maxsus takliflar: Banklar mijozlarga maxsus takliflar, chegirmalar, bonuslar va imtiyozli shartlar taklif etish orqali ularni jalb etishga harakat qiladi. Mijozlarga maxsus takliflar ko'rsatilishi ularning bank bilan hamkorlikni mustahkamlashtiradi va ularni bank xizmatlaridan ko'proq foydalanishga rag'batlantiradi.

5. Yaxshi kommunikatsiya: Bankning mijozlar bilan yaxshi aloqalar o'rnatishi, ularning savollariga tez javob berish, shikoyatlarni hal qilish va ular bilan do'stona munosabatlarni saqlash bank faoliyati samaradorligini oshirishda muhimdir. Yaxshi kommunikatsiya mijozlar orasida ishonch va rozilikni oshiradi va ularni bank xizmatlaridan ko'proq foydalanishga rag'batlantiradi.

Bank faoliyati samaradorligini oshirish uchun Risklarni boshqarishdir. Bank faoliyati samaradorligini oshirishda risklarni boshqarish muhimdir. Quyidagi usullar orqali risklarni boshqarish mumkin:

○ Riskni tanlash: Bank faoliyati samaradorligini oshirishda birinchi qadam risklarni aniqlash va tahlil qilishdir. Kredit riski, likvidlik riski, operatsion risk, siyosat riski kabi turli xil risklar bankning faoliyatida ko'p muhimdir.

○ Risklarni baholash: Har bir riskning tahlili va baholanishi, ularning kuchini, ehtimolliklarini va ta'sirini aniqlashga yordam beradi. Bu jarayon bankning eng muhim risklariga diqqat qaratadi va ularni boshqarish uchun strategiyalar belgilashda yordam beradi.

○ Risklarni boshqarish strategiyalari: Bankning risklarni boshqarish strategiyalari belgilanishi muhimdir. Bu strategiyalar kredit portfeli diversifikatsiyasi, likvidlikni ta'minlash, operatsion jarayonlarni monitoring qilish, siyosatlar va protseduralarni yangilash kabi turli usullardan iborat bo'lishi mumkin.

○ Monitoring va kontrol qilish: Risklarni boshqarishda monitoring va kontrol qilish muhimdir. Bankning risklarni kuzatib borish tizimi, risklarning tezroq aniqlanishi va ularni boshqarishda yordam beradi.

○ Xavfsizlik sohasida investitsiyalar: Xavfsizlik sohasida investitsiyalar bankning faoliyatining samaradorligini oshirishda muhimdir. Xavfsizlik sohasida investitsiyalar bankning xavfsizlikni ta'minlash, operatsion jarayonlarni isloh qilish va kredit portfelini boshqarishda yordam beradi.

○ Xavfsizlik kulturi o'rgatish: Bankning xodimlari va boshqa hodimlari orasida xavfsizlik kulturi o'rgatish muhimdir. Xavfsizlik sohasida ta'lim berish, xavfsizlik protseduralariga amal qilishni ta'minlash va xavfsizlikni mustahkamlash uchun turli tadbirlarni o'tkazish bank faoliyatining samaradorligini oshiradi.

Bu usullar bankning faoliyatining samaradorligini oshirishda risklarni boshqarishga yordam beradi va bankning uzluksiz rivojlanishiga imkoniyat yaratadi.

Bank faoliyati samaradorligini oshirish uchun Moliyaviy natijalarni kuzatib borish. Bank faoliyati samaradorligini oshirish uchun moliyaviy natijalar o'rnatilgan. Moliyaviy natijalar bankning faoliyatining samaradorligini oshirishda katta ahamiyatga ega bo'lishi mumkin. Quyidagi moliyaviy natijalar bank faoliyatining samaradorligini oshirishda muhim bo'lishi mumkin:

1. Kredit portfeli samaradorligi: Bankning kredit portfeli samaradorligi yuqori darajada muhimdir. Bu moliyaviy natija bankning kredit portfelini boshqarish va risklarni boshqarishda yordam beradi.

2. Likvidlik: Bankning likvidlik darajasini oshirish moliyaviy natijalar orasida muhimdir. Yuqori likvidlik darajasi bankning operatsion faoliyatini ta'minlash, kreditlarni bermasdan oldin mablag'lar to'plash, va xavfsizlikni ta'minlash uchun muhimdir.

3. Moliyaviy natijalar: Bankning moliyaviy natijalari, masalan, daromad, foyda, va qimmatli qog'ozlarning baholashlarini oshirishda muhimdir. Bu moliyaviy natijalar bankning moliyaviy samaradorligini oshirishda muhim ahamiyatga ega.

4. Operatsion xarajatlar: Operatsion xarajatlarning kamayishiga yordam berish, bankning faoliyatining samaradorligini oshirish uchun muhimdir. Operatsion xarajatlar kamayishi bankning daromadini oshirishi va moliyaviy samaradorligini oshirishi mumkin.

5. Xavfsizlik: Xavfsizlik sohasidagi investitsiyalar, xavfsizlik protseduralari va xavfsizlik kulturi o'rgatish moliyaviy natijalar orasida muhimdir. Xavfsizlikni ta'minlash bankning moliyaviy samaradorligini oshirishda katta ahamiyatga ega.

Bu moliyaviy natijalar bankning faoliyatining samaradorligini oshirishda muhim ahamiyatga ega bo'lib, bankning uzluksiz rivojlanishiga imkoniyat yaratadi.

Bank faoliyati samaradorligini oshirish uchun Reklama va marketingni xizmatlarini tashkil etish. Bank faoliyatining samaradorligini oshirish uchun reklama va marketingning moliyaviy natijalari yuqori ahamiyatga ega. Reklama va marketing xizmatlarini tashkil etish quyidagi moliyaviy natijalarni oshirishi mumkin:

- Kiritish: Reklama va marketing xizmatlarini tashkil etish, yangi mijozlarni bankga keltirish va yangi xizmatlarni ko'rsatishda muhim rol o'ynaydi. Bu bankning daromadini oshirishda muhim ahamiyatga ega.

- Mijozlarning xarajatlari: Reklama va marketing xizmatlarini tashkil etish, mavjud mijozlarni qaytib kelish va ularga qo'shimcha xizmatlarni taklif qilish orqali mijozlarning xarajatlari va daromadi oshiriladi.

- Xavfsizlik: Reklama va marketing xizmatlarini tashkil etish, bankning xavfsizlik imkoniyatlarini o'rgatish va taqdim etish orqali xavfsizlikni ta'minlashda muhim rol o'ynaydi.

- Branding: Reklama va marketing xizmatlarini tashkil etish, bankning brandini rivojlantirishda muhim ahamiyatga ega. Mijozlar bankning brandini tanib oladilar va uning xizmatlaridan foydalanishga qiziqishadi.

- Xalqaro bozorlarga kirish: Reklama va marketing xizmatlarini tashkil etish, bankning xalqaro bozorlarga kirishi va yangi bozorlar olishda muhim rol o'ynaydi.

Reklama va marketing xizmatlarini tashkil etish, bankning faoliyatining samaradorligini oshirishda katta ahamiyatga ega bo'lib, yangi mijozlarni jalb qilish, xavfsizlikni ta'minlash, brandingni rivojlantirish va xalqaro bozorlarga kirishni ta'minlashda yordam beradi.

Xulosa. Bank faoliyati samaradorligini oshirish uchun Reklama va marketingni xizmatlarini tashkil etish texnologiyalar va innovatsiyalarni rivojlantirish. Bank faoliyatining samaradorligini oshirish uchun reklama va marketing xizmatlarini tashkil etishda texnologiyalar va innovatsiyalar katta ahamiyatga ega. Quyidagi texnologiyalar va innovatsiyalar reklama va marketing xizmatlarini tashkil etishda muhim rol o'ynaydi:

- Big Data va Anonimlik: Banklar, mijozlar haqida ma'lumotlarni to'plab, tahlil qilish va shaxsiy tarzda reklama va marketing xizmatlarini taklif qilish uchun "big data" texnologiyalaridan foydalanishadi. Bu ma'lumotlar xavfsizlikni ta'minlashda muhim rol o'ynaydi va anonimlikni saqlash uchun innovatsiyalar keng qo'llaniladi.

- Sotsial media: Sotsial media platformalari reklama va marketing xizmatlarini taklif qilish uchun katta imkoniyatlar yaratadi. Banklar, mijozlarga ko'rsatilayotgan xizmatlar, yangiliklar va xizmatlardan foydalanishga chaqiruvlar uchun sotsial mediadan foydalanishadi.

•Personalizatsiya: Texnologiyalar va innovatsiyalar yordamida banklar mijozlar bilan shaxsiy tarzda aloqani rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi. Personalizatsiya, mijozlarga moslashtirilgan xizmatlarni taklif etish va ularning talablari va istaklariga qarab reklama va marketing xizmatlarini rivojlantirishda yordam beradi.

•Mobil ilovalar: Mobil ilovalar reklama va marketing xizmatlarini tashkil etishda katta imkoniyatlar yaratadi. Banklar mobil ilovalar orqali mijozlarga xizmatlarni taklif etish, reklama kampaniyalarini o'tkazish va mijozlarning talablari va arzulariga ko'ra maxsus reklama va marketing xizmatlarini taklif qilish uchun mobil ilovalardan foydalanadi.

Shuningdek, blockchain texnologiyasi, internet of things (IoT), ishlab chiqarish robotlari (robototexnika) va boshqa texnologiyalar ham reklama va marketing xizmatlarini tashkil etishda bank faoliyatining samaradorligini oshirish uchun muhimdir. Bu texnologiyalar banklar uchun yangi imkoniyatlar yaratadi va reklama va marketingni innovatsion ravishda rivojlantirishga yordam beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Tijorat banklari faoliyati tahlili- Toshkent iqtisod–moliya 2013
2. Abdullayeva Sh.Z., Omonov A. «Bank kapitali va uni bosh qarish» o'quv qo'llanma. –T.: «IQTISOD-MOLIYA». 2006.
3. Omonov A.A. «Tijorat banklarining moliyaviy resurslarini boshqarish». Monografiya. «Fan va texnologiya». 2008
4. Abdullayeva Sh.Z. «Bank ishi». Toshkent, «Moliya». 2003.
5. Abdullayeva Sh.Z. «Bank risklari va kreditlash». Darslik. –T.: «Moliya». 2003.
6. Abdullayev Yo., Qoraliev T., Toshmurodov Sh., Abdullaeva Sh. «Bank ishi». O'quv qo'llanma. –T.: «IQTISODMOLIYA», 2009.